00640652

E27

នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ២៧ មករា ២០១១

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de reception): 28 / 01 / 2011
ម៉ោង (Time/Heure): 14:30
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ **សាធារណៈ**:

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អជសដ សាធារណៈ / Public

ប្រភេទនៃចំណាត់

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

សំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រ និងពន្យារពេលសម្រាប់ករណីអញ្ញត្រកម្មបឋម

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីការពារក្ដីលោក ខៀវ សំផន

លោក ស សូវាន

លោក Jacques VERGES

លោក Philippe GRECIANO

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សេង សុជាតា

លោក Frédéric HIVON

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Shéhérazade BOUARFA

លោក Archibald CELEYRON

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម ធូ មណី

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

E27

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. សេចក្តីផ្តើម

១. មាត្រា ៥.១ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការដាក់ឯកសារទៅ អ.វ.ត.ក. (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”) បានចែងថា “ឯកសារដែលបានដាក់ទៅកាន់ (...) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៃ អ.វ.ត.ក. មិនអាចលើសពី១៥ ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង ឬមិនអាចលើសពី៣០ ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយ ដែលចែងដោយវិធានផ្ទៃក្នុង ដោយសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ឬ សេចក្តីសម្រេចរបស់ អ.វ.ត.ក”។

២. យោងលើមាត្រា ៧ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត “ឯកសារត្រូវបានដាក់ជាភាសាខ្មែរ ជាភាសាអង់គ្លេស និង/ឬ ជាភាសាបារាំង”។

៣. វិធាន ៨៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក. (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) បានទុករយៈពេល ៣០ ថ្ងៃដល់ក្រុមមេធាវីការពារដើម្បីលើកឡើងអំពីករណីអញ្ញត្រកម្មបឋម គិតចាប់តាំងពីពេលដែលដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជម្រះបានចូលជាធរមាន។ ករណីអញ្ញត្រកម្មបឋម “ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា មោឃភាពនៃនីតិវិធីដែលដំណើរការក្រោយការចេញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។”

២. ភាពដែលអាចទទួលយកបាន

៤. យោងលើមាត្រា ៥.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត “អង្គជំនុំជម្រះដែលមានយុត្តាធិការ អាចបន្ថែមចំនួនទំព័រអតិបរមា ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស តាមសំណើសុំរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ”។

៥. វិធាន ៣៩ (៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានអនុញ្ញាតឲ្យអង្គជំនុំជម្រះធ្វើការពន្យាររយៈពេលដូចដែលបានកំណត់ តាមសំណើសុំរបស់ភាគី។

៣. អំណះអំណាង

៦. លោក ខៀវ សំផន មានសិទ្ធិទទួលបាន "ពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដែលចាំបាច់ដល់ការត្រៀមរៀបចំការពារខ្លួនចំពោះមុខតុលាការ [1]"។

៧. លោក ខៀវ សំផន ទើបតែបានដឹងអំពីភស្តុតាងដាក់បន្ទុកស្តាពរប្រឆាំងនឹងរូបគាត់ បន្ទាប់ពីមានសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដែលបានចេញកាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១[2] ។

៨. ករណីអញ្ញត្រកម្មបឋមបានលើកឡើងនូវបញ្ហាគតិយុត្តិដែលមានលក្ខណៈស្មុគ្រស្មាញ។ សិទ្ធិក្នុងការលើកឡើងនូវករណីអញ្ញត្រកម្មបឋម គឺជាសិទ្ធិជាសារវន្តរបស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងខណៈដែលអញ្ញត្រកម្មបឋមទាំងនោះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យគេកំណត់បាននូវយុត្តាធិការនៃអង្គជំនុំជម្រះលើករណីរបស់ជនត្រូវចោទនោះ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ អញ្ញត្រកម្មបឋមគឺជាវេទិកាចុងក្រោយមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យលោក ខៀវ សំផន អាចធ្វើការជំទាស់ទៅនឹងយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ព្រមទាំងស្នើសុំឱ្យមានការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា ក៏ដូចជាមោឃភាពនៃកិច្ចនីតិវិធីដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ក្រោយពីមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។

៩. លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទចោទចំនួនប្រាំបួន នៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ និងបទចោទចំនួនប្រាំ នៃការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរ

---

[1] មាត្រា១៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ស្របតាមច្បាប់របស់កម្ពុជា ទៅលើជនដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មក្នុងសម័យកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ មាត្រា៣៥ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដើម្បីចោទប្រកាន់លើឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងសម័យកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ មាត្រា១៤ (៣) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងនយោបាយ។

[2] សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ *ឯកសារតុលាការលេខ* D427/4/14

លើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៤៩ និងបទល្មើសចំនួនបីទៀតលើក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦[3]។ អញ្ញត្រកម្មបឋមអាចជាការជំទាស់ទៅនឹងយុត្តាធិការនៃអង្គជំនុំជម្រះពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ទាំងមូលទៅលើរូបលោក។ លោក ខៀវ សំផន បានលើកឡើងថា ការកម្រិតចំនួន១៥ ទំព័រ មិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយក្នុងការលើកឡើងអំពីករណីអញ្ញត្រកម្មបឋមទាំងមូលនោះ។ ជាឧទាហរណ៍ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ហាយុត្តាធិការ មានចំនួនរហូតដល់១៤៤ ទំព័រ ដែលទន្ទឹមគ្នានេះ ចំនួនទំព័រដែលកំណត់ ដោយវិធានមានត្រឹមតែ ៣០ ទំព័រ ប៉ុណ្ណោះ[4]។ លោក ខៀវ សំផន មិនអាចធ្វើការប៉ាន់ស្មានភ្លាមៗអំពីចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹងឡើយ ហើយលោកបានស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកុំឲ្យធ្វើការដាក់កម្រិតទៅលើរូបលោក ទាក់ទងនឹងចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹង ហើយទោះជាយ៉ាងណា បណ្តឹងមិនអាចមានចំនួនលើសពី១០០ ទំព័រ ឡើយ។

១០. ផ្អែកលើចំនួនទំព័រនៃបណ្តឹង រយៈពេល៣០ថ្ងៃ ដែលអនុញ្ញាតដោយវិធានផ្ទៃក្នុង មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការដាក់បណ្តឹងលើករណីអញ្ញត្រកម្មបឋមជាពីរភាសា បារាំង និងខ្មែរ ក្នុងពេលដំណាលគ្នាបានឡើយ។ ជាក់ស្តែង រយៈពេលនេះត្រូវបានបង្រួញ ដោយហេតុគេត្រូវរង់ចាំការបកប្រែជាមុនសិន[5]។ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ត្រូវការដាច់ខាតនូវរយៈពេលបន្ថែមទៀត សម្រាប់ដាក់បណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងអញ្ញត្រកម្មបឋមជាភាសាខ្មែរ។ ដូច្នេះ លោក ខៀវ សំផន បានស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីអនុញ្ញាតដល់រូបលោក ក្នុងការដាក់បណ្តឹងជាភាសាបារាំងតែមួយគត់ ក្នុងរយៈពេល៣០

---

[3] ដីកាដំណោះស្រាយចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ *ឯកសារតុលាការលេខ* D427 កថាខណ្ឌ១៦១៣ ។

[4] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០។ *ឯកសារតុលាការលេខ* D427/1/6 ។ ភាពដែលអាចទទួលបានរបស់បណ្តឹងនេះមិនបានចោទជាបញ្ហាឡើយ៖ សេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ ទំព័រទី ៤ ឯកសារតុលាការលេខ D427/1/26។

[5] ជាឧទាហរណ៍ គេត្រូវការរយៈពេល១សប្តាហ៍ដើម្បីធ្វើការបកប្រែជាភាសាខ្មែរ នូវសំណើសុំដោះលែងឲ្យមានសេរីភាព យោងលើវិធាន៨២ (៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែលបានដាក់ដោយ លោក ខៀវ សំផន ដែលឯកសារនោះមាន៧ ទំព័រ។

ថ្ងៃ ហើយស្នើសុំរយៈពេលបន្ថែមសម្រាប់ដាក់បណ្តឹងនេះជាភាសាខ្មែរ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងរយៈពេលដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើការបកប្រែបណ្តឹងនេះផងដែរ។

ហេតុដូច្នេះ

១៨. លោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

- **ពន្លាត** ចំនួនទំព័រអតិបរមានៃបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងករណីអញ្ញត្រកម្មបឋម
- **ពន្យារថេរវេលា** ក្នុងការដាក់បណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងករណីអញ្ញត្រកម្មបឋមដែលបានបកប្រែជាភាសាខ្មែរ។

រក្សាសិទ្ធិកែប្រែគ្រប់យ៉ាង

និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី ស សុវាន	ភ្នំពេញ	[signature]
P	មេធាវី Jacques VERGÈS	ប៉ារីស	[signature]
P	មេធាវី Philippe GRECIANO	ប៉ារីស	[signature]
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា